

Sygn. akt II CSK 314/12

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku R. N.

przy uczestnictwie M. N.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 listopada 2012 r.,

na skutek skarg kasacyjnych obu stron

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 27 stycznia 2012 r.,

1) odrzuca skargę kasacyjną uczestniczki postępowania;

**2) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej
wnioskodawcy.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2011 r. Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków R. N. i M. N. w ten sposób, że wchodzące w skład tego majątku prawo użytkowania wieczystego określonej nieruchomości wraz z prawem własności wzniesionego na niej budynku przyznał wnioskodawcy R. N., zasądził od niego na rzecz uczestniczki M. N. tytułem spłaty kwotę 157 050 zł. płatną jednorazowo z ustawowymi odsetkami od uchybienia terminu płatności oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W wyniku apelacji uczestniczki postępowania Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 27 stycznia 2012 r. zmienił orzeczenie Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że podwyższył spłatę zasądzoną od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki do kwoty 312 250 zł., którą rozłożył na raty w ten sposób, że kwota 230 000 zł. płatna jest w terminie do dnia 27 lutego 2012 r., kwota 12 250 zł. do dnia 27 lutego 2013 r. a kolejne kwoty po 10 000 zł. płatne są w terminach do: 27 lutego 2014 r. 27 lutego 2015 r., 27 lutego 2016 r., 27 lutego 2017 r., 27 lutego 2018 r., 27 lutego 2019 r. i 27 lutego 2020 r. z ustawowymi odsetkami od uchybienia terminu płatności każdej raty. Sąd Okręgowy oddalił apelację w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd drugiej instancji określił wartość wspólnego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości i prawa własności budynku na kwotę 624 500 zł., gdyż, odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, nie uwzględnił obciążającego nieruchomość prawa użytkowania na rzecz rodziców wnioskodawcy dzielając zarzut uczestniczki pozorności umowy ustanowienia tego prawa. Zasądzając spłatę na rzecz uczestniczki przyjął równe udziały byłych małżonków w majątku wspólnym i uznał, że brak jest podstaw do pomniejszenia spłaty w wysokości 312 250 zł. o kwotę 42 400 zł. z tytułu rozliczenia długów powstałych w związku z prowadzeniem przez uczestniczkę w czasie trwania małżeństwa spółki cywilnej, spłaconych z majątku wspólnego przez wnioskodawcę, który był również współnikiem tej spółki

Skargi kasacyjne wnieśli oboje uczestnicy postępowania.

Wnioskodawca, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał przesłankę przedsądu określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. stwierdzając, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „jak jest relacja art. 33 § 1 pkt 3 k.r.o. do art. 31 § 2 pkt 1 k.r.o. w zakresie długu powstałego na rzecz jednego z małżonków w toku wykonywania przez niego działalności zarobkowej w spółce jawnej i jego następcze pokrycie przez drugiego z małżonków z ich majątku wspólnego, będącego współnikiem tej spółki w kontekście dalszych rozliczeń polegających na zwrocie nakładów poczynionych z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty małżonka będącego dłużnikiem w myśl art. 45 § 1 w zw. z art. 54 § 3 k.r.o.”.

Uczestniczka postępowania wskazując, że zaskarża postanowienie Sądu drugiej instancji w części rozstrzygającej o sposobie zapłaty zasądzonej spłaty, wniosła o uchylenie zaskarżonej części postanowienia i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki tytułem spłaty kwoty 312 250 zł. płatnej w terminie 30 dni od wydania orzeczenia, z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna uczestniczki postępowania podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 519¹ § 2 k.p.c. w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami skarga kasacyjna przysługuje tylko wówczas gdy wartość przedmiotu zaskarżenia jest wyższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, w sprawach działowych – między innymi o podział majątku wspólnego- w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu zaskarżenia wyznacza nie wartość całego dzielonego majątku, ani nawet wartość udziału w nim skarżącego, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego środek odwoławczy dotyczy (porównaj między innymi postanowienia z dnia 21 stycznia 2003 r. III CZ 153/02, OSNC 2004/4/60, z dnia 15 grudnia 2006 r. III CZ

88/06, z dnia 24 lipca 2008 r. IV CZ 53/08, z dnia 6 maja 2010 r. II CZ 38/10 i z dnia 1 czerwca 2011r. II CZ 27/11).

Uczestniczka postępowania objęła skargą kasacyjną jedynie rozstrzygnięcie o rozłożeniu na raty zasądzonej na jej rzecz spłaty i to tylko w części obejmującej zasądzenie rat płatnych po dniu 27 lutego 2012 r. Wynika to wprost z wniosku kasacyjnego sformułowanego jako żądanie uchylenia zaskarżonej części postanowienia i zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki tytułem spłaty kwoty 312 250 zł. płatnej w terminie 30 dni od wydania orzeczenia. Ponieważ zaskarżone orzeczenie wydane zostało w dniu 27 stycznia 2012 r., tak sformułowany wniosek kasacyjny oznacza żądanie zasądzenia całej kwoty płatnej do dnia 27 lutego 2012 r. Z uwagi na to, że Sąd drugiej instancji nakazał płatność do tej daty kwoty 230 000 zł., z zasądzonej całej należności 312 250 zł., a po tej dacie nakazał płatność jedynie pozostałej należności w kwocie 82 250 zł. (312 250 minus 230 000) rozłożonej na dalsze roczne raty, skarga kasacyjna uczestniczki, kwestionująca jedynie płatność po dniu 27 lutego 2012 r., obejmuje tylko kwotę 82 250 zł., a zatem jest niższa od określonej w art. 519¹ § 2 k.p.c. wartości przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną spraw o podział majątku wspólnego.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną uczestniczki.

Przechodząc do oceny uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy trzeba wskazać przede wszystkim, że zgodnie z jednolitym i utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w stosownym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie, wskazania kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołuje oraz wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz istotnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi orzeczenia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC

2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Chodzi zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe zagadnienie prawne, że nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzeczniczej powołane są do rozwiązywania problemów prawnych, występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy prowadzi do oceny, że nie wykazał on występowania w sprawie takiego zagadnienia prawnego. Przede wszystkim zagadnienie zostało sformułowane niejasno i nieprecyzyjnie oraz w oparciu o okoliczności faktyczne nie występujące w sprawie, gdyż dotyczy wykonywania przez jednego z małżonków działalności zarobkowej w spółce jawnej, podczas gdy w rozpoznawanej sprawie oboje małżonkowie byli wspólnikami spółki cywilnej a nie spółki jawnej. Poza tym uzasadnienie wniosku, przeciwnie niż uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, nie zawiera pogłębionej analizy prawnej przedstawionego zagadnienia ani przywołania stanowisk doktryny w tej i w podobnych kwestiach, jak również odpowiednio uzasadnionego wyводу wskazującego na poważny i istotny charakter zagadnienia, wymagający zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.